

Personlig assistent

Henkilökohtainen Avustaja

Funksjonshemmede vil vekk fra:
Vammaiset lähtevät:

- Institusjon
- laitoshoidtoa
- Medisin & omsorg
- Lääketied & hoito
- Tvang og makt
- Pakottaminen ja pidättyvyttä
- Profesjonalitet og paternalisme
- Ammattimaisuutta, holhoavuus

- Noen har lagt et gullegg!
- Joku on luonut kultainen muna!

Gullegget er...
kultamuna on...

en personlig assistent!
henkilökohtainen avustaja!

- Hva er unikt med en personlig assistent?
- Mikä on ainutlaatuinen henkilökohtaisen avustajan kanssa?

Selvbestemmelse over:

- ✓ Hvem som ansettes
- ✓ Hva som skal gjøres
- ✓ Når assistansen gis
- ✓ Hvor assistenten blir med

Itsemäärämisoikeus yli:

- ✓ Joka on palkattu
- ✓ Mikä on tehtävä
- ✓ Kun apua annetaan
- ✓ Mihin hän liittyä

- Den personlige assistenten har sivile klær
- Henkilökohtaisella avustajalla on siviilivaatteet

- Men hvilken rolle har vi?
- Mutta mikä rooli meillä on?

Handikapforbundets leder Arne Lein om BPA

- Taler vi om det samme?
- Puhummeko samasta asiasta?

Henkilökohtainen Avustaja
Koulutus
Työnantaja
Työehtot
Kunnallinen
Kansalaiset
Avustettava
Työnjohtaja
Omaisat

Personlig assistent
Utdanning
Arbeidsgiver
Tariff
Kommunen
Medborger
Brukeren
Arbeidsleder
Pårørende

Personlig assistent
Utbildning
Arbetsgivare
Tariff
Kommun
Medborgare
Brukaren
Arbetsledare
Anhöriga

Personlig assistent
Uddannelse
Arbejdsgiver
Tarif
Kommunale
Borger
Brugeren
?
slægtninge

Arbeidstakerrettigheter

- Arbeidsgivers ansvar – arbeidsleders ansvar
- Fullt forsvarlig arbeidsmiljø
- Krav om fast ansettelse
- Oppsigelsesvern
- Rett til en viss lengde på hver vakt (minst 2 timer)
- Pauser og pauserom i døgnbemannet bolig
- Overtidsbetaling
- Sykepenger m.fl. trygderettigheter
- Feriepenger
- Obligatorisk tjenestepensjon
- Yrkesskadeforsikring
- Medarbeidersamtaler og personalmøter

Å arbeide i noens liv – ditt hjem, min arbeidsplass

- Holdninger og etisk refleksjon
- Gjensidig respekt
- Selvbestemmelse og medvirkning
- Rettigheter i jobb
- Forsvarlighet
- Taushetsplikt
- Kvalitet

2. Personal or professional assistant?

- Personlige assistenter har det bra på jobb
- Avustajan työ on erittäin antoisaa

- Men de opplever motstridende forventninger til rollen
- De rapporterer om at det må forhandles på nytt hva de skal gjøre

- Mutta he kohtaavat ristiriitaisia odotuksia heidän roolista
- Avustajat haluavat, että avustettava keskustele, mitä työhön kuuluu.

KILDE: W. Falch, «Står til tjeneste». Karlstad University Studies 2010:23. ISSN 1403-8099 ISBN 978-91-7063-315-7

- Har vi de samme forventningene?
- Onko meillä samanlaisia odotuksia?

<https://www.youtube.com/watch?v=5hOz7S63dCs>

Hva er viktigst for funksjonshemmede selv?

- **«Ideologene»** legger sterk vekt på at de er eksperter på eget liv (68 %). Assistansen skal være mest mulig fleksibel for brukerne
- **«Tradisjonalistene»** legger vekt på at et «godt liv» skal formes i samarbeid med assistentene (24 %)
- **«Rehabilitistene»** søker trygghet for faglig godt utførte tjenester (8 %)

<http://www.ostforsk.no/wp-content/uploads/2014/11/032003.pdf> «Selvstyrt eller velstyrt» side 88.

Hvem skal ha ansvar for:

- Medarbeidersamtaler
- stillingsinstruks
- personalmøter

HL2

Look What They`ve done to my song

3 - Taler vi om det samme?
- Puhummeko samasta asiasta?

Olivia
Assistanse

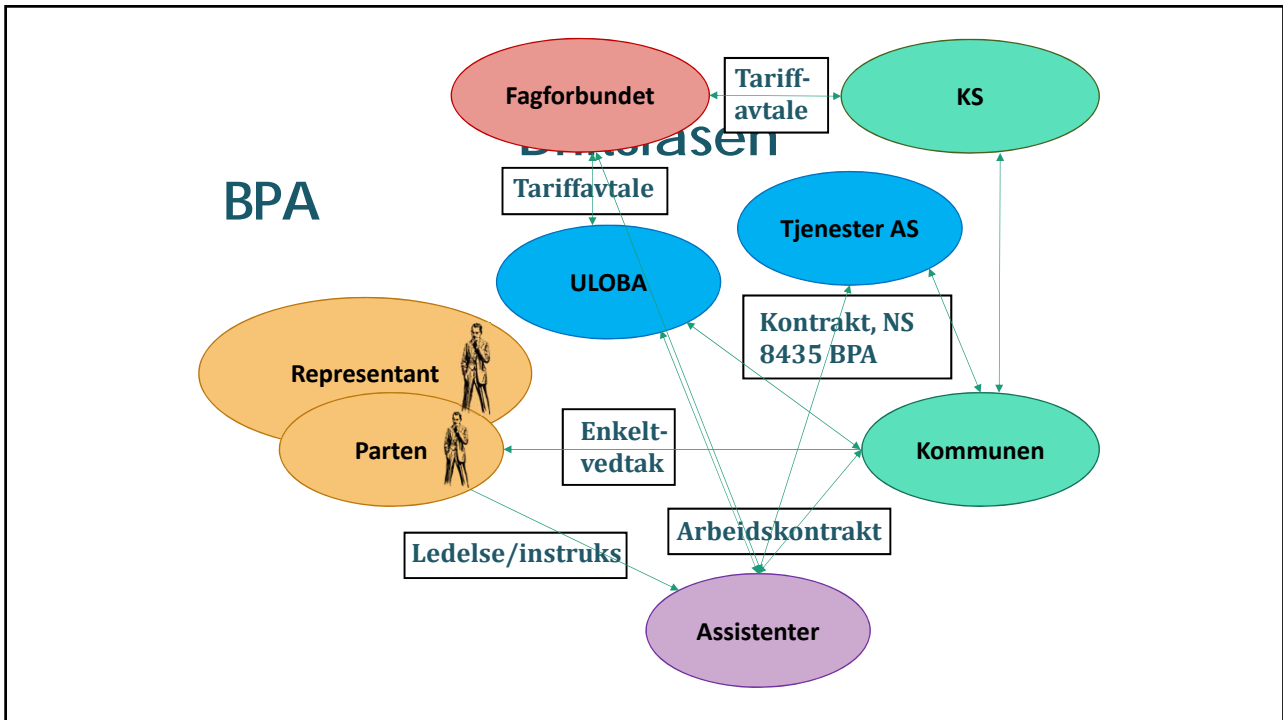
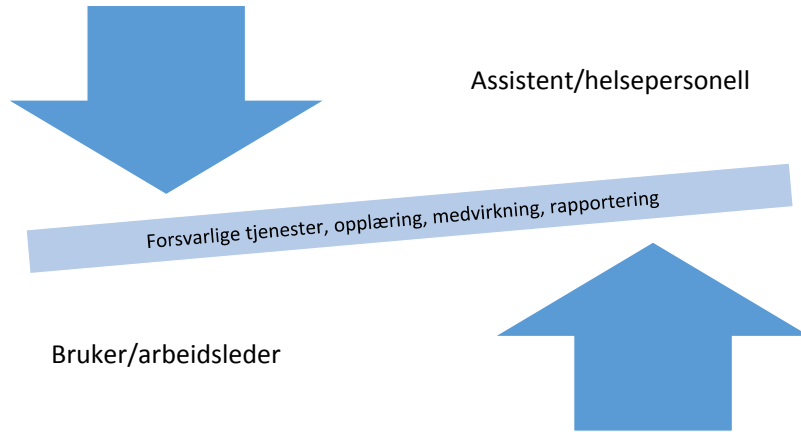
Henkilökohtainen Avustaja	Personlig assistent
Kasvatus	Utdanning
Työnantaja	Arbejdsgiver
Tariffi/tulli	Tariff
Kunnallinen	Kommunen
Kansalaiset	Medborger
Käyttäjälle	Brukeren
?	Arbeidsleder
Perheensä	Pårørende

Aleris

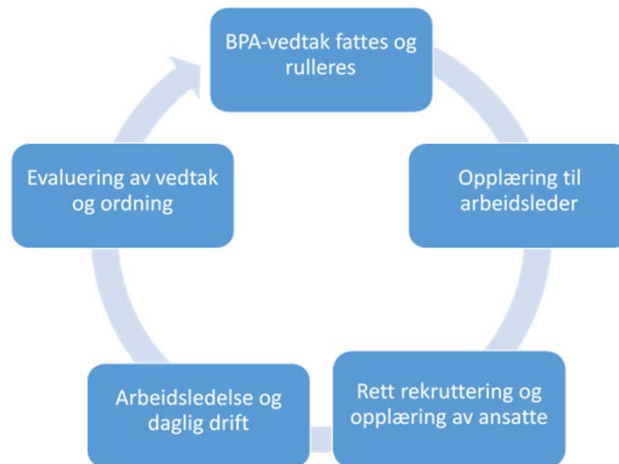
Personlig assistent	Personlig assistent
Utbildning	Uddannelse
Arbetsgivare	Arbejdsgiver
Tariff	Tarif
Kommun	Kommunale
Medborgare	Borger
Brukaren	Brugeren
Arbetsledare	?
Anhöriga	slægtninge

- HL2** Har vi spurt assistentene hvordan de forstår sin rolle?
BPA er formet av de som har behov for assistanse i sitt liv
De har vært opptatt av å ta vekk profesjonalitet
La assistentene være «amatører»
Hvordan kan da BPA overleve i et helse- og omsorgsfelt?
Hvordan kan BPA bli bra utenfor helse- og omsorgsparadigmet?
Er assistanse renhold og service?
Er det mulig å oppfylle forventningene til assistentrollen?
Hege Larsen; 2018-10-31

Maktbalanse i BPA og øvrige tjenester

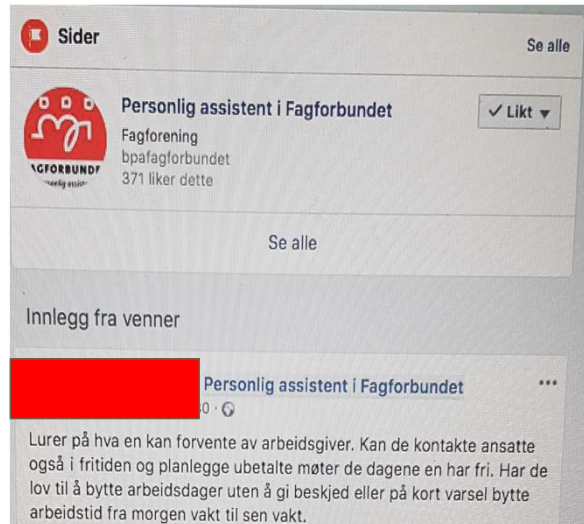
Hva sikrer god BPA?

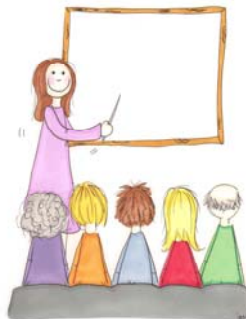
- Finnes det noe enkelt svar?
- Löytyykö helppoa vastausta?

FAQ

Det trengs opplæring og samhold i PA-yrket!

VEILENING OG LIKEPERSONER!!!

10 tips til vellykket BPA!

- 1) Kommunikasjon: å gi hverandre tilbakemeldinger
- 2) Empati og omsorg for hverandre
- 3) Prøve og feile
- 4) God opplæring
- 5) Tillit
- 6) Å ha regelverk å vise til (HMS)
- 7) Kjemi
- 8) Medarbeidersamtaler og personalmøter
- 9) Taushetsplikten: gjensidig respekt for begge parter
- 10) Ikke baksnakking eller utnyttelse av assistentene

HL3 Godt samarbeid

Respekt

Planlegge og holde avtaler

Ha god kommunikasjon

Positivitet, humor, god tone, glede

Åpenhet – tørre å si fra på en OK måte

Ærlighet – jeg har en dårlig dag...

Å ha det fint og ryddig, ordne etter seg

Rutiner og retningslinjer

Faglig påfyll og retningslinjer

Hege Larsen; 2018-10-31

Oppgave til dere:

- Lag 10 punkter som dere mener kan gjøre personlig assistanse bra!

SPØRSMÅL TIL SALEN: Opplæring i BPA

- Hva må arbeidsleder kunne?
- Hvorfor er det ikke større krav til den som skal lede?
- Hvorfor er det ikke eksamen for arbeidsleder?
- Hva må ansatte kunne når arbeidsleder ikke klarer jobben?

Utfordringer i BPA

(Masteroppgaven «bruker, borger...arbeidsleder?» 2010)

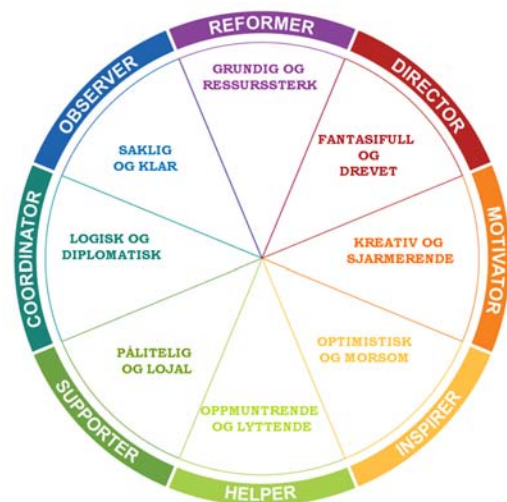
Arbeidsleders evne til å fungere i rollen vs. assistentens medbestemmelse

Tillit fra kommunen vs. innsyn og kontroll

Ansattes rettigheter vs. brukerens behov

Forutsetninger for å være arbeidsleder

- Ønske om å lede
- Vilje og motivasjon til å lede
- Evne til å lede
- Tillit til å mestre dette

EMPOWERMENT!

- JEG ORKER IKKE
DETTE!

- DETTE SKAL JEG
KLARE!

Illustrasjon av Ingebjørg Rangøy Sjøland

Takk for meg!
Kiitos!

